

Generatia asteptata

A A

● 16 tineri savanti care pot schimba putin Romania

Aparut in editia din 26 Octombrie 2005

Am stiut intotdeauna ca sint undeva, ca sint buni si ca ne fac cinste pe unde ajung. Acum, cind i-am cautat, ne-am dat seama ca nu e vorba despre un mit autohton. Tinerii savanti romani chiar exista. Si nu sint putini la numar. E timpul ca Romania sa inceapa sa le dea credit.

Cind proiectul Generatiei Asteptate incepuse sa se coaca, unul dintre colegii nostri a spus, usor ingrijorat, ca s-ar putea ca in domeniul stiintei si al cercetarii sa nu gasim chiar atit de multe nume pe cit ne-am propus. Pret de cîteva secunde, ingrijorarea colegului nostru a fost tratata cu seriozitate. Dupa care au inceput sa curga contraargumentele: cum putem sa uitam „batalioanele” de tineri romani plecati in Occident cu burse sau pe cei care predau acolo? Cum ii putem trece sub tacere pe cei care, scoliti in State, in Europa de Vest sau in Asia, au ales, unii cu inima strinsa, sa se intoarca in tara? Am intors foala atunci, cu totii, si am spus ca numarul ales pentru a ilustra Generatia Asteptata de universitari si cercetatori - de 33 de tineri savanti - e prea mic. Abia cind am ajuns la aceasta concluzie am fost realisti. Nu optimisti, doar realisti. Inventarul pe care l-am realizat la scurt timp dupa nedumerirea initiala confirma din plin atitudinea pe care am avut-o.

Multi, dar destepti

Tinerii savanti sint mult mai multi decit am estimat, am spune chiar ca sint mai multi decit ne-am fi gindit. Am corespondat cu cîteva sute dintre ei. O parte dintre acestia ne-au refuzat initiativa din start, considerind ca munca lor trebuie sa fie, ca si pina acum, mai degraba discreta; ne-au spus ca ceea ce fac ei nu are de-a face cu faptul de a fi facut star in presa. Ori ca demersul nostru e inutil. I-am inteles pe toti acestia si le-am respectat optiunea. Chiar daca noi continuam sa credem ca, prin eforturile si munca plina de consistenta pe care o fac, trebuie sa fie adevaratele staruri si sa merite din plin sa fie cunoscuti de catre mai multa lume. Printre cei care ne-au scris, multi cred ca tinerii din Romania au nevoie si de alte modele decit manelistii sau vedetele de-o zi propuse de televiziunile romanesti.

Modele fara faima

In plus, pentru politicieni, tinerii acestia de exceptie nu sint asemenea starurilor efemere, ei nu transfera brusc prestigiul lor catre acesti protectori interesati. Tocmai de aceea sint si mai pretiosi. Ceea ce fac ei e mai mult decit imagine. Din laboratoarele sau salile in care isi fac munca, schimba lumea. Ei produc consistenta, nu superficialitate. Cei mai multi insa au reactionat pozitiv. Stiam deja, ina-inte de a vorbi cu ei, multe despre activitatea lor profesionala; ei inasa au completat datele noastre. Asa incit, fara nici o exceptie, putem spune ca activitatea lor profesionala e impresionanta.

Altfel de geniali

Chiar daca nici unul dintre cei care sint pe lista noastra nu a aparut vreodata la emisiunea „Geniali”, o parte dintre ei au deja bifate multe dintre notele care compun notiunea de „genial”. Unii ne-au declarat ca apelativul de „geniali” sau cel de „supradotati” nu li se potriveste, pentru ca, daca ar fi asa, atunci nu am mai intelege ce spun. Ei sint totusi savanti in sensul autentic al cuvintului.

In general, sint bine cunoscuti in bransa lor, dar foarte putin in afara acesteia. Mai mult, cei care domina, de pe pozitii administrative, stiinta din Romania ii plaseaza la marginea bransei. Multi sint, inclusiv din acest motiv, in strainatate. Nu ne-am propus sa ii ierarhizam, am incercat doar sa-i selectam pe cei pe care i-am considerat a fi cei mai buni dintre cei care au raspuns initiativii noastre. •

Selectie ca la carte In alegerea tinerilor savanti pentru Generatia Asteptata, „Cotidianul” s-a ghidat dupa urmatoarele criterii:

- Performante: Pregatirea lor profesionala a fost masurata in functie de studii, premii si burse, dar si in functie de activitatea de cercetare, de pozitia pe care o ocupa in prezent si de perspectivele care li se pot oferi de acum inainte.
- Vizibilitate: „Publica sau pieri” e una dintre legile junglei academice. Vizibilitatea unui om de stiinta se masoara in functie de numarul articolelor si al cartilor al caror autor este, in functie de participarea sau organizarea de conferinte, precum si in functie de numarul granturilor obtinute.
- Continuitatea: Pentru a atinge excelenta in stiinta si pentru a acumula un numar semnificativ de grade academice trebuie sa rami fidel domeniului pe care il alegi relativ devreme. De aceea, statornicia profesionala a constituit o pirghie importanta in procesul selectiei tinerilor savanti.
- Implicare: A contat si participarea in activitatile comunitatii. Au constituit atuuiri statutul de membru in organizatii, luarea de atitudine in societatea civila si proiectele comunitare.

Sa ne cunoastem elita cunoasterii

Sebastian Buhai, 26 de ani, economist

S-a nascut la Cluj, iar in prezent este cercetator asociat la Departamentul de economie si Centrul pentru performanta corporativa al Aarhus School of Business din Danemarca. Din septembrie 2002 este doctorand in economie la Institutul Tinbergen si Departamentul de economie al Universitatii Erasmus din Rotterdam, Olanda. Colaboreaza si este coordonator, alaturi de Sorin Adam Matei, la o enciclopedie a culturii romane moderne, care va folosi tehnica „wiki”, un proiect pe care il considera „fascinant si cu potential enorm in angajarea tuturor celor cu adevarat interesati in cultura romana moderna”. Sebastian a scris numeroase articole, propunind solutii pentru impasul cercetarii stiintifice din Romania. Mottoul sau este: „Trebuie sa stim, vom sti!”

Liviu Chelcea, 31 de ani, antropolog

La numai 31 de ani, este unul dintre cei mai importanti antropologi ai generatiei sale. Director al Centrului de Studii si Cercetari in Domeniul Culturii in cadrul Ministerului Culturii si Cultelor, beneficiaza concomitent de o bursa a Colegiului Noua Europa din Bucuresti, cu lucrarea „Nationalizarea caselor ca proces urban aparte”. Anterior a urmat studii de masterat si de doctorat in antropologie culturala in cadrul Universitatii din Michigan. „Daca in stiintele exacte exista multe posturi disponibile in SUA, nu acelasi lucru se intimpla si in stiintele sociale. In plus, diferentele culturale dintre cele doua tari sint mai greu de gestionat pentru cei din

stiintele sociale", isi motiveaza Liviu intoarcerea in tara.

Mugur Daniel Ciumageanu, 34 de ani, psihiatru

Cu toate ca e scollit la Paris in studii despre schizofrenie si in antropologie psihiatrica, domeniul despre care a scris doua dizertatii, intr-un an, activeaza in tara. Mai exact, lucreaza cu o puzderie de organizatii nonguvernamentale, de la „Salvati copiii” pina la „Centrul pentru Asistenta Rurala” si la „Asociatia pentru promovarea femeilor din Romania”. Pe linga implicarea asidua in activitatea societatii civile, este un cunosctor al circuitului european de conferinte, in calitate de organizator, moderator si participant. In paralel, scrie articole, face diverse stagii de pregatire si lucreaza in calitate de psihoterapeut la Spitalul psihiatric „Prof. Dr. Alex. Obregia”. Referitor la aceasta campanie, Mugur spune ca o considera „o busola pentru integritate”.

Radu Custelcean, 33 de ani, chimist

La noua ani si-a construit primul laborator de chimie. Restul a fost mult mai usor, de la participarea la olimpiada internationala de chimie, apoi absolvirea facultatii de profil din Cluj si masterul la aceeasi universitate si pina la doctoratul in chimie organica la Michigan State University. La ora actuala, ocupa pozitia de cercetator chimist la Oak Ridge National Laboratory, SUA, cel mai mare laborator de cercetare finantat de catre US Department of Energy, avind un buget de operare de peste un miliard dolari pe an. Acolo se ocupa de proiectarea si sinteza unor materiale noi, care pot fi folosite la decontaminarea mediului inconjurator sau a deseurilor radioactive. In plus, publica articole in cele mai prestigioase reviste de specialitate din SUA si Europa.

Daniel-Petru Funeriu, 34 de ani, chimist

E cetatean roman si francez si locuieste de citiva ani in Japonia, unde dirijeaza o echipa de cercetatori, in calitate de director de proiect in cadrul Research Institute for Cell Engineering, National Institute of Advanced Industrial Science and Technology din Osaka. In acelasi timp, este profesor asociat la Universitatea din Bucuresti. In 1998, si-a definitivat teza de doctorat la Universit  Louis Pasteur din Strasbourg, avindu-l coordonator pe J.-M. Lehn, laureat al Premiului Nobel in chimie. In perioada 1984-1988, a obtinut mai multe premii in cadrul olimpiadelor nationale de chimie, fiind selectionat in echipa Romaniei, alaturi de care a cistigat medalia de argint la Balcaniada din 1988. Acum un an Funeriu a conceput un plan pentru structurarea cercetarii stiintifice in Romania. „Ne dorim realizarea unui sistem in cadrul caruia generatia pe care

«Cotidianul» o promoveaza acum sa se poata exprima la adevarata sa valoare”.

Valentin Stefan Gheorghita, 26 de ani, informatician

Medalii de aur la olimpiadele internationale de informatica, doctorand la Eindhoven, in Olanda, facultate terminata cu nota 10 in Romania, practica la Google, in SUA, un maldar de proiecte la activ, Mai mult, vrea sa se intoarca in Romania si vorbeste serios. „Bucurestiul ramine «the city» pentru mine, cu toate neajunsurile lui. E locul unde imi place sa traiesc si unde voi locui la un moment dat. Apoi, consider ca Romania chiar este intr-o directie buna, cel putin in domeniul in care lucrez eu. Da, as putea sa obtin aceleasi avantaje pe care le am si aici. Am primit deja multe oferte din tara, dar astept sa imi termin mai intii doctoratul. Oricum, nu cred ca vreau sa fac cercetare universitara, ci sa imbin industria cu teachingul. E un lucru pe care l-am vazut in Olanda si lipseste in Romania”, spune Valentin Gheorghita.

Ruxandra Jurcut, 30 de ani, medic

Sefa de promotie a Facultatii de Medicina Generala din Bucuresti, doctorand in cardiologie, un dosar burdusit cu premii nationale si internationale pentru lucrari de cercetare, peste 100 de articole si lucrari stiintifice comunicate la congrese de specialitate. S-a specializat la Oxford, Bristol, Mayo Clinic Rochester si Lyon, dar a revenit in peisajul autohton dozata cu mult idealism. „Cred ca este foarte important ca tinerii medici sa dea o sansa Romaniei, sa nu plece imediat dupa incheierea facultatii in strainatate: sint inca atitea de facut aici!”, spune Ruxandra Jurcut. In ceea ce o priveste, incearca sa imbine, pe romaneste, practica, cercetarea si activitatea didactica.

Silviu Matei, 29 de ani, sociolog

Este directorul Departamentului de Cercetare al Institutului National de Sondaje si Marketing, Bucuresti. A analizat informatiile din mass-media si cele de sondaj la epsNet (European Political Science Network) in Paris, a decodat manifestele partidelor din Franta si Belgia la alegerile europene din 1979-1999, in cadrul Mannheimer Zentrum f r Europaische Sozialforschung, si a proiectat cercetarile privind retelele industriale europene de la Centrul European al Sciences Po, Paris. A invatat la L’Institute d’Etudes Politiques de Paris, a publicat articole in mai multe reviste de specialitate si a participat la o serie de conferinte din domeniu.

Liviu Mirica, 29 de ani, chimist

Originar din Buzau, este la ora actuala cercetator postdoctoral in cadrul Departamentelor de Chimie si de Biologie Moleculara si Celulara ale Universitatii din California, Statele Unite. In 1999, an in care si-a inceput doctoratul, a aplicat in sa zece universitati, printre care Stanford, Harvard, Oxford sau Columbia, fiind acceptat la toate cele zece institutii de prestigiu la care si-a incercat norocul. A ales in cele din urma Universitatea Stanford, unde a primit si o bursa pe trei ani. In timpul liceului, Liviu a obtinut o medalie de aur si una de argint la doua olimpiade internationale de chimie. Plus trei premii I la olimpiadele nationale. Liviu doreste sa inceapa o cariera independenta de cercetare in cadrul unei universitati prestigioase din Statele Unite sau Europa, intr-un domeniu interdisciplinar legat de rolul ionilor metalici in bolile

neurodegenerative si in imbatrinitirea organismelor.

Sergiu Moroianu, 32 de ani, matematician

Este doctor in matematica si cercetator stiintific la IMAR Bucuresti. A trecut si a cercetat prin universitati din Franta (Toulouse), Germania (Hamburg) si Statele Unite (Cambridge). Are medalii de aur la internationalele si balcaniadele de matematica, zeci de lucrari, articole si participari la conferinte in strainatate. „De ce sa nu ma intorc in Romania? Consider ca este un moment destul de bun pentru tara noastra in stiinta. In maximum cinci ani putem recupera terenul pierdut. Da, cred ca am facut un pas foarte bun raminind aici”, explica Sergiu Moroianu motivele care l-au determinat sa aleaga Romania in detrimentul strainatatii.

Alexandru Patriciu, 35 de ani, robotician

Dupa absolvirea Facultatii de Informatica din Craiova, plus un master si ceva activitate didactica, s-a dus direct la una dintre cele mai prestigioase universitati din Statele Unite: Johns Hopkins. Acolo a predat la departamentul de inginerie mecanica, domeniu in care si-a obtinut al doilea master. Pentru doctorat, grad obtinut in 2004, si-a ales ca tema robotica, iar acum se ocupa de cercetare in urologie la aceeași universitate. A contribuit la 61 de articole stiintifice si detine trei patente de inventator. In plus, a finalizat contracte de cercetare incheiate cu Ministerul Educatiei si cel al Cercetarii din Romania.

Liviu Petrisor Dinu, 35 de ani, matematician

Se declara un pasionat al domeniilor interdisciplinare: este lector al catedrei Fundamentele Informaticii din cadrul Facultatii de Matematica-Informatica si, in acelasi timp, membru al Centrului de Lingvistica Computationala, ambele din cadrul Universitatii din Bucuresti. In urma cu doi ani, a obtinut titlul de doctor in informatica al Universitatii din Bucuresti, in domeniul Lingvistica Matematica si Computationala. „Imi plac in general lucrurile de frontiera. Ma amuz mereu cind ma gindesc ca dizertatiile mele, fie ele de licenta, master sau doctorat, au fost centrate pe teme accesibile unui copil de doi ani”, spune acesta. Liviu Petrisor Dinu este unul dintre fondatorii Asociatiei Tineri pentru Actiune Civica, fiind initiator al unui forum dedicat tinerilor care studiaza in strainatate.

Emil V. Prodan, 34 de ani, fizician

A fost pasionat de aceasta disciplina inca din liceu, cind a facut parte din lotul largit al Romaniei la Olimpiada Internationala de Fizica, experienta pe care si-o aminteste cu placere. A continuat cu Facultatea de Fizica din Bucuresti, pe care a absolvit-o in 1995, dupa care a inceput lungul sir al studiilor postuniversitare pe pamint romanesc. Doi ani mai tirziu, incepea un masterat la University of Houston, apoi un doctorat in fizica teoretica la Rice University, in Statele Unite. A lucrat ca asistent stiintific direct al profesorului Walter Kohn, laureat al Premiului Nobel, iar acum, prin intermediul unei burse, face cercetare la Centrul pentru Materiale Complexe de la Princeton.

Alina Rusu, 32 de ani, etolog

„Dezvoltarea profilelor comportamentale competitive la soarecii salbatici de casa”. Asa se intituleaza teza - apoi publicata in Romania - cu care Alina Rusu a obtinut titlul de doctor la Universitatea de la Zürich, unde a si predat un timp. A revenit insa la Cluj si este actualmente cercetatoare la Universitatea Babes-Bolyai. Face un training in domeniul terapii asistate de animale la University of North Texas, a editat un volum despre comunicarea dintre animale si a obtinut doua granturi individuale. Cind nu participa la workshopuri, se relaxeaza tinind prelegeri la conferinte de pe doua-trei continente sau scriind articol dupa articol.

Andrei Stamatian, 28 ani, economist

Dupa ce si-a luat licenta cu onoruri si distinctie in SUA (o medie de 3,83 din 4 posibile) la Universitatea Stanford, si a obtinut gradul MBA la INSEAD, in Franta, la Fontainebleau, Andrei Stamatian s-a intors in Romania sa dea piept cu domeniul bancar autohton. Incepind cu 2004, Stamatian a activat ca manager de proiect pentru HVB Bank si Raiffeisen Bank. In cadrul HVB Bank a activat alaturi de departamentele de analiza economica din Viena si Budapesta, pentru a transfera acest know-how si pe piata romaneasca. Pentru Raiffeisen, Stamatian coordoneaza la ora actuala consultantii externi care urmeaza sa pregateasca oferta de privatizare a CEC. Stamatian vorbeste fluent limbile engleza, franceza si italiana.

Marius Turda, 32 de ani, istoric

E si poliglot: vorbeste sase limbi, dintre care „exotice” sînt greaca si maghiara. Studiile universitare le-a inceput la Bucuresti, la Facultatea de Istorie, apoi a continuat cu un master la Central European University si cu un doctorat impartit intre aceasta institutie si Oxford. Momentan este bursier postdoctoral „Marie Curie”, la Oxford Brookes University. Preda, editeaza carti si contribuie la volume colective, organizeaza si participa la conferinte, obtine burse si finantari, publica articole in reviste academice, totul intr-un ritm intens. Este si autorul cartii „Ideea Superioritatii Nationale in Europa Centrala”, publicata la New York.

